

Ovaj su put presjednički izbori održani (u Hrvatskoj) u njezgodnije vrijeme. Božićni i novogodišnji blagdani, a sada vidimo da će i pravoslavni Božić i Nova godina biti vrijeme predizborne kampanje, pokazuju i dokazuju da je pravo građana Republike Hrvatske da dadu svoj glas, s jedne strane, i da politiku zapravo previše ne zanima što o svemu misli hrvatski građanin, s druge strane.

U toj pomutnji očito se je najbolje snašao gospodin Boris Mikšić koji je pobjednik ovih izbora; dok epitet gubitnika svakako pripada gospodinu Slavenu Letici. Prvi je osvojio nevjerojatnih 17,80% glasova, dok je drugi osvojio svega 2,6% glasova što je neuporedivo manje od rejtinga HSP koji ga je eksplicitno eksplicitno podržao. Što više upravo je Mikšić «uzeo» 40% glasova HSP-a.

Gospođa Jadranka Kosor bila je treća a aktualni presjednik prvi (sa natpolovičnom većinom) dok se nisu pripisali glasovi dijaspore, posebno, iz susjedne nam Bosne i Hercegovine. 44.000 glasova iz dijaspore promijenilo je cjelokupnu sliku: Mesić je izgubio nadpolovičnu većinu a Mikšić drugo mjesto. Sve se je pripisalo kandidatu HDZ-a odnosno gospođi Kosor.

Ostali kandidati su osvojili vrlo malo glasova. Što više osim gospođe Đurđe Adlešić, koja je svoju kandidaturu iskoristila da se koliko toliko stabilizira posrnuli HSLŠ, ostali su kandidati dobili mali broj glasova. Mnogi od njih manje od 10.000 koliko su potpisa morali prikupiti da bi se uopće kandidirali.

Što nam donosi drugi krug presjedničkih izbora?

Moguća su dva scenarija.

Vjerojatnije je za očekivati da će se HDZ zadovoljiti u drugom krugu s četrdesetak posto glasova što je više nego što je HDZ dobio na prethodnim parlamentarnim izborima. Gopsodin Mesić će po tom scenariju dobiti gotovo 60% glasova što bi zapravo odredilo i realni odnos snaga tzv. ljevice i desnice u Hrvatskoj. Kampanja će biti blaga i imat će tek toliko iskrica da bi građani znali da kampanja traje. Takav scenarij sugerira izlazak na izbore još manjeg broja glasača – recimo 40% od glasačkog tijela – što znači i alibi za obje strane.

Drugi scenarij predviđa snažnu kampanju i želju HDZ-a da formalno dobije vlast kakvu je imao u vrijeme predsjednika Tuđmana. Formalna u ovom slučaju ne znači i stvarnu vlast jer su se stvari u mnogome izmijenile a ni gospodin Sanader nije tip čovjeka kao što je to bio gospodin Tuđman. Ipak ovaj scenarij u sebi sadrži i pokušaj da se vrati gotovo 43% glasova HDZ-a koje je gospođa Kosor izgubila kao i preko 50% glasova HSP-a koje su dobili gospoda Mesić i Mikšić. Za promjenu odnosa snaga potreban je tektonski udar. Da li HDZ može u dva tjedna promijeniti svoj izborni program i, k tome, uvjeriti glasačko tijelo da to nije tek predizborna retorika? Mislim da nije. Prema tome, koliko god bude žilava i gruba kampanja stvari se neće promijeniti osim što će pobjednik te utrke biti gospodin Račan. Nime, što se više budu isrpjivali Mesić i Sanader tu energiju će koristiti SDP da konsolidira svoje redove i ta se pripremi za

predstojeće lokalne izbore.

Na kraju, da li je bilo pogreške? Mislim da je pogriješio gospodin Mesić. Naime, nije mi jasno što mu je trebala podrška SDP-a, HNS-a, kada je ionako mogao i morao računati na sve glasove koji nisu desno orijentirani. Što više dobio je dio glasačkog tijela HSP-a i HDZ-a što znači da je njegova participacija mogla biti i veća da nije bilo potpore tzv. lijevih stranaka. Osim toga potpora ovih stranaka znači i obvezu Mesića ako pobjedi u drugom krugu. Ne treba zaboraviti da će za tri godine na parlamentarnim izborima valjati vratiti dug za sadašnju podršku. Ovo umanjuje mogućnosti predsjednika Mesića da bude djelatniji na mjestu predsjednika nego što je to bio u prvom mandatu. Upravo drugi i posljednji mandat daje mogućnost predsjedniku države da pokaže što može i što zna. Ne treba zaboraviti da predsjednika građani biraju izravno i da je on, bez obzira na zakonske ovlasti, najutjecajnija osoba u zemlji.